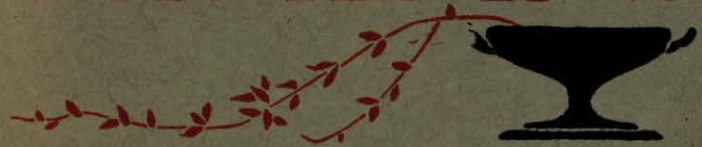

INSTITUT
DES
TRADUCTORS
CATALANS

BARCELONA 1911

PA

193 Dupl

LES NOVES SECCIONS

COMUNICACIÓ DE L'INSTITUT

INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

Excm. senyor :

Una vegada que l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS va sortir del seu període constitutiu y degué entrar en el compliment directe de la seva missió de cultura, va trobar-se ab una infinitat de qüestions y problemes que demanaven impulsió y estudi y als quals no pogué atendre perquè no entraven dins del camp d'activitat que, d'una manera taxativa, va senyalar-li 'l dictamen-acord de fundació.

Allavors hagué de fixar-se repetidament en una facultat consignada en la basa 3.ª de l'esmentat acord, segons la qual la Diputació podrà establir noves Seccions, además de les d'Historia, Arqueologia, Literatura y Dret, que són les que avui existeixen, «sempre que ho cregui convenient, després de proposta raonada de l'INSTITUT». I es aquest l'objecte que avui el mou a dirigir-se a V. E., entenent que ha arribat el cas d'extendre a la Filologia catalana y a les Ciències matemàtiques y d'observació, l'organisme catalana y a les Ciències matemàtiques y d'observació, l'organisme creat per aqueixa Excelentíssima Diputació ara fa quatre anys.

En efecte : quan encara el públic intel·ligent, y que segueix ab amorosa sollicitud y curiositat l'obra d'incorporar Catalunya en el

moviment intel·lectual del món modern, no s'havia fet càrrec de l'especial esfera d'acció a que han de limitar-se les Seccions d'aquest INSTITUT avui creades, se varen rebre excitacions pera emprendre determinats estudis, y fins y tot vingueren treballs apreciables, dignes d'encoratjament y publicació, però que estaven fóra del cercle concret a que 's limita, avui per avui la nostra tasca. D'altra part hem tingut necessitat d'observar les necessitats més urgents, y, seguint el criteri d'encoratjar les vocacions y enfortir les corrents que per sí mateixes se presenten, abans que estimular les que encara no s'han revelat, l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, té l'honor de proposar a V. E. la creació de dues noves Seccions, consagrades : 1.ª a la Llengua catalana, y 2.ª a les Ciències exactes y d'observació, ab les denominacions que 's trobin oportunes, ab el regisme que 's cregui més adequat y ab el sistema de relacions entre elles y les ja establertes que millor respongui a la llur finalitat, però seguint la norma de treball y el sentit tècnic que presideix a les tasques de l'INSTITUT, o sia en el sentit d'investigació sobre lo desconegut y inèdit, més bé que de lluiment y generalització acadèmica.

Les ciències propiament dites (desde la matemàtica fins a la psicologia experimental) careixen a Barcelona d'un organisme d'activitat que arreglegui 'ls esforços individuals y solitaris en la direcció desinteressada del coneixement pur. Hi ha organització docent y organització pràctica, escoles y laboratoris pera fins d'utilitat; més no s'hi troba, ab punt de vista modern, un centre de treballs o d'impulsió pera la ciència en sí mateixa.

Per altra part, la llengua catalana, que, gracies a les publicacions de l'INSTITUT, va rebent de bell nou tracte de nacionalitat literaria en tots els grans centres del món savi, necessita d'un treball pacient, autoritzat y definitiu de fixació. Tres segles de paralisi no passen en va : el món modern ha fet sa via, y ella ha estada quieta; y, al reprendre 'l seu camí, s'ha trobat ab tota l'aportació de tres centuries per

assimilar y ab la descomposició interna corresponent a tant llarga durada. Preparar y obtenir en son dia la regularització literaria d'aquest idioma, ab sa grafia definitiva, son lèxic y sa sintaxi, es obtenir pera ell la suprema categoria d'instrument d'una cultura y coronar l'obra del renaixement per ells despertada y dins ell y per ell acomplida.

No creu l'INSTITUT que hagi d'extendre els seus raonaments pera portar la convicció de la seva proposta a l'Ilustridíssim Cos provincial que V. E. presideix. Per altra part, en la *Memoria* endreçada per aqueixa Presidencia, la Diputació de Barcelona, en el segon període de sessions de 1910, la clara y previsorera percepció de V. E. ja puntava la mateixa necessitat fonamentant l'urgència de proveir-hi, ab una serie de motius que l'INSTITUT sols hauria de repetir y fer seus. En la seva propria observació y en el seu amor a Catalunya haurà de trobar l'Excma. Diputació 'l ferm convenciment que 'ns ha decidit a dirigir-li la present proposta.

Déu guardi a V. E. molts anys.

Barcelona, 9 de Febrer de 1911.

EL SECRETARI,
M. S. OLIVER

EL PRESIDENT,
A. RUBIÓ Y LLUCH

Excma. Sr. President de la Diputació Provincial.

DICTAMEN-ACORD D'AMPLIACIÓ

DIPUTACIÓ PROVINCIAL
DE
BARCELONA

En la *Memoria* que el senyor President d'aquesta Diputació va dirigir darrerament a la Diputació, feia notar la conveniència, y fins la necessitat, de completar l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ab la Secció de Ciències y la Secció Filològica de la llengua catalana.

En l'acord de creació de l'INSTITUT se deia ja que tindria per objecte la superior investigació científica de tots els elements de cultura catalana; y de moment sols se creà la que podria dir-se Secció Històrico-arqueològica, subdividint-se en : a) d'història, b) d'arqueologia, c) de literatura, y d) de dret; reservant-se expressament la Diputació l'establir noves Seccions a proposta raonada de l'INSTITUT.

Aquest, en comunicació de 9 de l'actual, proposa la creació d'aquestes dues noves Seccions, consagrades : 1.ª, a la Llengua catalana, y 2.ª, a les Ciències exactes y d'observació, ab les denominacions que s'estimin oportunes.

El senyor President, en escrit de data 4 de l'actual mes, expressa tota una serie de consideracions en justificació de l'acord que 's proposa; y aquest Departament Central, acceptant com a propi tot lo exposat per son President, té l'honor de proposar a la Diputació l'adopció dels següents acords :

1.ª S'amplia l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ab dues Seccions denominades : la una Filològica o de Filologia catalana, y l'altra de Ciències, dedicada a l'investigació de les ciències matemàtiques físico-químiques y biològiques.

2.ª La missió de la Secció Filològica, o institut filològic, serà estudiar científicament la nostra llengua, inventariar el seu lèxic, fer-ne 'l diccionari y fomentar el seu ús y imperi dins y fòra de la nostra terra. Podrà usar tots els medis adequats a la realització d'aquest objectiu. A les reunions destinades a prendre acords definitius, donant normes ortogràfiques o d'altra mena al català, hauran d'esser convocats els membres de les altres Seccions o branques de L'INSTITUT.

3.^r La missió de la Secció o institut de Ciències serà : *a*) publicar obres, memories y ressenyes d'investigacions científiques, que hauran d'esser escrites en català, sens perjudici de que 'ls treballs de les persones invitades a col·laborar se publiquin en el llur idioma propi; *b*) dur a terme o favorir les empreses científiques pera les quals sigui necessaria una organització colectiva; *c*) establir laboratoris d'investigació, organitzar reunions, etc.; *d*) assessorar la Diputació en l'ordre d'estudis de la seva competència; *e*) correspondre ab els centres científics estrangers, intervenir en els congressos internacionals y en tots els actes, reunions y institucions en que 's judiqui convenient que sigui representada la ciència catalana.

4.^t Les Seccions Filològica y de Ciències se compondran de set membres cada una, que triaran, entre ells, president y secretari. El secretari, a més de les funcions y els drets propis del carrec, tindrà 'ls de secretari-redactor. Podrà esser ajudat en aquestes darreres funcions per un o més auxiliars si la Corporació ho judica convenient.

5.^t L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS serà presidit per torn pels presidents de les seves tres Seccions o branques, això es : de l'institut filològic, del de ciències y del de les Seccions actuals o històric-arqueològic. Exerciran la presidència quatre mesos cada un. L'INSTITUT en ple nomenarà per temps indefinit el seu secretari, que, baix l'ordenació del President, dirigirà tots els serveis comuns.

6.e L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS se reunirà en ple, en sessió

pública o privada, sempre que sigui convenient. Haurà de reunir-se en sessió pública pera inaugurar les tasques de l'any y rebre nous membres; y en sessió privada pera acordar el presupost de despeses comuns y la proporció ab que cada Secció hagi de contribuir a satisfer-les, així com pera acordar respecte dels actes, funcions, reunions o institucions en que hagi d'actuar, intervenir o esser representat l'INSTITUT en ple.

7.ª La Biblioteca nacional, començada per l'INSTITUT, serà regida per una Junta formada pel President y el Secretari de l'INSTITUT y tres membres del mateix, designats per les tres Seccions o instituts. Excepcionalment, y previ acord dels tres instituts, podran entrar a formar part d'aquesta Junta, encara que no siguin membres de l'INSTITUT, les persones que hagin prestat serveis extraordinaris a la Biblioteca o hi hagin fet donatius o depòsits de gran valor, així com representants de les Corporacions públiques que la subventionin.

8.ª Se designen pera la Secció Filològica catalana : D. Joan Maragall, D. Pompeu Fabra, Dr. D. Antoni Alcover, Mn. Frederic Clascar, D. Lluís Segalà, D. Angel Guimerà y D. Josep Carner; y, pera la Secció de ciències, D. Miquel A. Fargas, D. August Pi y Sunyer, D. Esteve Terradas, D. Ramon Turró, D. Pere Corominas (que passarà an aquesta Secció deixant de formar part de l'Històrico-arqueològica, a que fins ara ha pertangut), D. Josep M.ª Bofill y D. Eugeni d'Ors.

Barcelona 14 de Febrer de 1911.

EL PRESIDENT,
E. PRAT DE LA RIBA

EL SECRETARI,
JOSEP PARÉS